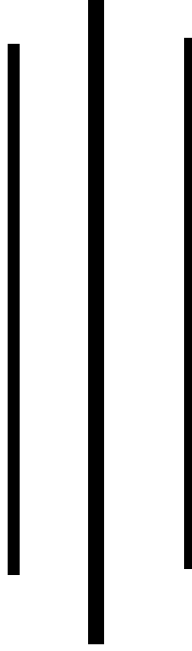

यशोधरा गाउँपालिका
पाचौँ गाउँसभा
बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

आ.ब. २०७६/०७७

यशोधरा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बैदौली कपिलवस्तु
प्रारम्भ मिति २०७६ असार १० गते

यस गरिमामयसभाका अध्यक्ष ज्यू

तथा गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरु,

यशोधरा गाउँपालिकाको यस गरिमामय गाउँ सभामा आ.व.०७६/७७ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा हामी अत्यन्त हर्षित छौं । राज्यको पुनः संरचना पछि जनताले अनुभूति गर्न सक्ने स्थानीय सरकारको रूपमा हामी निर्वाचित भए पश्चात दोस्रो बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कार्यन्वयनको अन्तिम चरणमा पुर्याउन लाग्दै गर्दा यस यशोधरा गाउँपालिकाको विकास र उन्नतिको लागि सकृय रूपमा अगाडि बढ्दै प्रभावकारी रूपमा दैनिक सेवा प्रवाह र विकास पथमा लाग्नु भएका सम्पूर्ण सभाका सदस्यहरुलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । लोकतान्त्रिक गणतन्त्र तथा स्वतन्त्रताको निम्ती अन्दोलनका क्रममा आफ्नो रगतले मातृ भूमिलाइ उर्वरा गर्नु हुने बीर शहीदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

अध्यक्ष एवं सदस्य महानुभावहरु

आ.व.२०७६/७७ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका सैद्धान्तिक आधारहरु

१. नेपालको संविधान, २०७२,

२.स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४,

३.संघीय तथा प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रमहरु,

४.स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ (पर्माजित) ,

५.संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट प्राप्त मार्गदर्शन तथा निर्देशनहरु,

६.वडा भेलाबाट प्राप्त योजनाहरु,

७.राजनितिक दल, विषयगत शाखाहरु, निजी क्षेत्र तथा नागरिक समाजबाट प्राप्त सुझावहरु,

८.बजेट तथा योजना तर्जुमा समितिको सिफारिस,

९.राजस्व परामर्श समितिको सुझाव,

१०.संघीय र प्रदेश सरकारको आ.व.२०७६/७७ को बजेट वक्तव्य,

११.यशोधरा गाउँपालिकाको एकीकृत विकास योजनाको प्रारम्भिक प्रतिवेदन,

१२.स्थानीय तहका विभिन्न कानूनहरु,

१३.आन्तरिक राजस्वको अनुमानित आय आ.व.०७६/७७,

१४. समय समयमा व्यक्त प्रतिबद्धताहरु,

कृषि, उद्योग, व्यापार र पर्यटन क्षेत्रबाट आर्थिक बृद्धि गर्दै विकासका सबै पूर्वाधार निर्माण गरी समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने दीर्घकालिन सोच, चिन्तन सहित विकासका सबै चरणहरुमा जनताको अर्थपूर्ण सहभागीता सहित सन्तुलित र चौतर्फी विकासको लागि यशोधरा गाउँपालिकाको एकीकृत विकास योजना (गुरु योजना) अनुसरण गर्दै गाउँपालिकाले “शान्ती सुरक्षा र समावेशी यशोधरा गाउँपालिकाको आर्थिक समाजिक बृद्धि” भन्ने मुल नाराका साथ आ.व.२०७६/०७७ मा निम्न अनुसारको नीति अवलम्बन गर्नेछ ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको प्राथमिकताहरु प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

गाउँपालिकाका प्राथमिकताहरु :

- भौतिक पूर्वाधार
- शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई
- कृषि, पशु तथा पर्यटन
- बालमैत्री स्थानीय शासन
- वातावरण मैत्री स्थानीय शासन

अध्यक्ष महोदय,

अब म नीति तथा कार्यक्रमको उद्देश्य प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

- ✓ गुणस्तरीय भौतिक पूर्वाधार विकास
- ✓ गाउँपालिकावासीहरुको आर्थिक सामाजिक जीवनमा आमूल परिवर्तन
- ✓ बालमैत्री गाउँपालिका
- ✓ वातावरण मैत्री गाउँपालिका

पूर्वाधार तथा भौतिक विकास सम्बन्धी नीति:

१. पूर्वाधार कार्यमा जनपरिचालन र जन सहभागीतामा आधारित कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ संचालन गरिनेछ ।

२. यस गाउँपालिकालाई स्वास्थ्य सेवा केन्द्रका रूपमा विकास गर्न सामुदायिक अस्पताल, बर्थिङ सेन्टर एम्बुलेन्स संचालन गर्न दातृ निकाय, सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्था, निजी क्षेत्रलाई आकर्षित र

प्रोत्साहित गरिनेछ । त्यस्तो कार्यका लागि सडक, खानेपानी, जस्ता न्यूनतम पूर्वाधार निर्माणका लागि सहयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३. गाउँपालिकाको भौगोलिक सूचना प्रणाली GIS योजना कार्यन्वयनमा ल्याइनेछ ।

४.भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरूको गुणस्तर कायम गरिने कार्यलाई प्रभावकारीरूपमा बनाउन उपभोक्ता समिति तथा अनुगमन समितिलाई प्रभाकारी बनाइने निति लिएको छ ।

५.बैकल्पिक उर्जाको रूपमा सौर्य उर्जा शुन्य फोहरमैलाको रूपमा बायोग्यासको विकास गरिने नीति लिइएको छ ।

६.गाउँपालिकाको पहिचान दिने, रोजगारी र स्वरोजगारीता सृजना गर्ने स्थानीय साधनको अधितम प्रयोग गर्ने योजना कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइ गरिबी न्यूनीकरण एवं समावेशी विकासबाट सामाजिक विभेद न्युनिकरण गर्दै जाने नीति लिएको छ ।

७.वडा कार्यालयको भवन नभएको ठाँउमा क्रमशः वडा कार्यालयहरूको लागि भवन निर्माण गर्ने छ ।

८.पुरानो बजारलाई क्रमशःसुधार गरि सडक व्यवस्थित गर्न साथै ढल तथा नालीको व्यवस्था गरिनेछ ।

९.यस वर्ष यशोधरा गाउँपालिकामा एक यातायात बसपार्क तथा देशको मुख्य मुख्य शहर संग जोड्न बस सेवा संचलन गर्ने छ ।

१०. भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा महिला मैत्री, बालमैत्री तथा अपांडमैत्री बनाउने निति लिएको छ ।

११.सार्वजनिक जग्गा संरक्षण गरि अतिक्रमण हुन नदिन आवश्यक कानुन एव निति निर्माण गरिने छ ।

१२.गाउँपालिकामा रिड रोड निर्माण प्रक्रिया शुरू गरिने छ ।

१३. गाउँपालिका स्तरी मुख्य मुख्य सडकलाई कालोपत्रे गरी आवत जावत सहज बनाइने छ ।

१४. एक वडामा एक पोखरी सुन्दरीकरणको अवधारणालाई कार्यन्वय गरिने छ ।

१५. गाउँपालिका स्तरी सिचाइ कुलोलाई मर्मत गर्दै विस्तार गरिने छ ।

१६. सिचाइको लागि विभिन्न वडामा डिप बोरिङ जडान को लागि संघ सरकार एवं प्रदेश सरकार सगँ आवश्यक पहल गरिने छ ।

१७. गाउँपालिकाको पुर्वाधार विकासमा समपुरक कोषबाट रकम विनियोजन गर्दै लगिनेछ ।

१९. यशोधरा गाउँपालिकाका क्षेत्र भित्रका गाउँवासीहरूको घरको फुसको छानालाई विस्थापितगरि फुसको घर मुक्त गाउँपालिका बनाउन आगामी ३ वर्षभित्रमा सम्पन्न गर्ने गरी विशेष कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

सुशासन प्रवर्धन,संगठन विकास र कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिहरू:

१. यशोधरा गाउँपालिकाको कार्यलाई प्रभाकारी जनमुखी, जवाफदेहीता, पारदर्शिता, मितव्ययीत तुल्याउन कार्यबोझ तथा समयानुकूल व्यवस्थापनको लागि कर्मचारीको दरबन्दी तेरिजमा परिमार्जन गरी विस्तार गरिने छ ।

२. गाउँपालिकाको वस्तु स्थिती झल्कने श्रोत नक्सा, आवधिक गाउँविकास योजना, जातिगत तथ्याडक यस आ.ब. मा Digitalized गरिनेछ ।

३. गाउँबासीहरूका लागि आधुनिक सेवा प्रवाहमा उत्कृष्ट कार्य गर्ने गाउँपालिकाको कार्य प्रकृति अभिलम्बन गर्न कर्मचारीहरूलाई थप तालिम गोष्ठीको व्यावस्था गरिनेछ ।

४. जन साहभागीतामुलक तथा नतिजामुखी सार्वजनिक सेवा प्रवाहका निम्ती संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय एवं जिल्ला समन्वय समितिसंग गरिएको कार्य सम्पादन सम्झौता अनुरूप भू-उपयोग कार्यक्रम, भवन अचार संहिता, सडक मापदण्ड, राजस्व परिचालन, पूर्ण खोप घर भित्रको प्रदुषित धुवा रहित कार्यलाई अगाडी बढाइनेछ ।

५. गाउँपालिकाको प्रशासनिक तथा संगठनिक संरचना र संस्थागत प्रणालीलाई चुस्त दुरुस्त, विश्वाशनियता, क्षमतायुक्त र प्रभावकारी बनाउदै अत्यावश्यक रिक्त दरबन्दीहरूमा उपयुक्त प्रक्रियाबाट पदपुर्ति गरिनेछ ।

६. सूचना प्रविधि प्रयोग गरि गाउँपालिकाको सूचनाहरूलाई पारदर्शि बनाउन गाउँपालिकाको वेब साईट तथा सामाजिक संजाल मार्फत सर्वजनिकरणलाई थप व्यवस्थित बनाइने छ ।

७. सार्वजनिक स्थानमा जुवातास, मदिरा, लागु औषधको करोबार तथा सेवन गर्ने होहल्ला गर्ने प्रवृत्तिलाई न्युनीकरण गर्न प्रहरी प्रशासन संग समन्वय गरि सामाजिक वातावरणलाई सुशासन युक्त बनाउनमा जोड दिने छ ।

सूचना तथा संचार सम्बन्धी नीति:

१. यस गाउँपालिका अन्तर्गत सम्पूर्ण विषयवस्तुको प्रकाशन तथा प्रसारण लगायतका कार्यहरूको लागि दुर संचारको पहुचमा पहल गरिने छ ।

२. वडा कार्यालयहरूमा आउने सेवा ग्राहीहरूलाई सूचनाको पहुचको लागि Free WiFi को व्यवस्था गरिनेछ ।

३. गाउँपालिकाको कार्यालयमा digital नागरिक वडापत्रको एव digital notice board को व्यवस्था गरिने छ ।

४. छिटो छरितो , सार्वसुलभ सेवा दिनको लागि आवश्यक साफ्टवेयर जडान गरी यसै आ.ब मा प्रयोगमा ल्याउनेछ ।

५. गाउँ सभा, कार्यपालिका, विषयगत समितिहरूबाट हुने निर्णय तथा क्रियाकलापर मासिक प्रगति प्रतिवेदनहरूलाई वेब साईट मार्फत प्रकाशित गरि अनिवार्य रूपमा नागरिकको सूचनामा पहुच हुने गरि व्यवस्था मिलाउने छ ।

६। प्रेस सल्लाहकारको भूमिकालाई शसक्त बनाउन आधारभूत उपकरण र सेवाहरू प्रदान गरिने छ ।

६. गाउँका कार्यक्रम तथा सूचनाहरू सम्पूर्ण जनतामा पुर्याउन र पारदर्शिता कायम गर्न संचार माध्यमहरू एफ.एम. पत्रपत्रिका तथा सामुदायिक टेलिभिजनहरू संग सहकार्य गरि कार्यन्वयनमा ल्याउनेछ ।

७. यस गाउँपालिकाबाट संचालित mobile application and audio notice board सेवा लाई थप व्यवस्थित गरिने छ ।

मानव संसाधन सम्बन्धी नीति:

१.गाउँपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय र विषयगत शाखा कार्यालयहरूको कर्मचारीहरूमा चैन अफ कमाण्डको सेवाग्राही प्रति उत्तरदायी तथा जवाफदेहिता र कर्मचारी आचारसंहिता निर्माण गरि लागु गरिनेछ । कार्यरत कर्मचारीहरूको आचारसंहिता बनाई कार्यन्वयन गरिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

२. कर्मचारीहरूलाई समय सापेक्ष विभिन्न सीप मुलक तालिम कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

३. मुस्कान सहितको सेवा (Service With Smile) कर्मचारी तथा जन प्रतिनिधिहरू जनताका सेवक हुन भन्ने अनुभुति हुनेखालको सेवा प्रवाहको लागि आवश्यक वातावरण मिलाइने छ ।

४. कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मुल्याङकन गरी उत्कृष्ट काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई पुरस्कृत गर्ने नीति लिइएको छ ।

मर्यादा पालन सम्बन्धी नीति:

१.गाउँ सभा संचालन कार्यविधि २०७४ मा उल्लेख मर्यादा पालन सम्बन्धी विविध विषयहरूलाई कडाईका साथ पालनामा जोड दिएको छ ।

२.जन निर्वाचित पदाधिकारीहरूका लागि बनाइएको आचारसंहिता कडाईका साथ लागु गरिएको छ ।

सामाजिक विकास तर्फ अवलम्बन गरिने नीतिहरू:

१.गाउँपालिकाबाट विभिन्न संघसंस्थाहरूलाई प्रदान गरिने कार्यक्रमहरूको सार्वजनिक परिक्षण प्रतिवेदन गाउँपालिकामा पेश गर्न लगाइने व्यवस्था मिलाइनेछ तथा कार्यक्रमहरूको सार्वजनिक गरिने नीति लिइनेछ ।

२. महिला, बालबालिका तथा अन्य लक्षित वर्गलाई आयमूलक तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।

३. विकास आयोजनाको संचालनमा महिलाहरुलाई अनिवार्य सहभागी गराउने नीति लिएको छ ।
४. हरियाली प्रवर्धन गर्ने कार्यलाई प्रभाकारी रूपमा संचालन विस्तार गरिने छ ।
५. गाउँपालिका भित्र कार्यरत राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संघ संस्थाहरु संग आवश्यक समन्वय गरि सामाजिक परिचालन र विकास निर्माणमा सहकार्य गरिनेछ ।
६. शिक्षा र प्राथमिक स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी र न्यायोचित बनाइनेछ ।
७. गाउँ स्तरमा लक्षित विकासका कार्यहरु संचालन गर्न समन्वय समितिहरु गठन गरि कार्य संचालनको प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ र तिनिहरुको क्षमता विकास सम्बन्धी क्रियाकलापलाई अगाडी बढाइनेछ ।
८. समग्र कृषि उत्पादन र बजारीकरणलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
९. सामाजिक परिचालन, समावेशी र मुल प्रवाहीकरणमा जोड दिनेछ ।
१०. महिला, बालबालिका, दलित, आदीवासी जनजाती, जेष्ठ नागरिक, मधेशी, मुस्लिम, अपाङ्गता भएका तथा पिछडिएका वर्गलाई सामाजिक परिचालनको माध्यमद्वारा सशक्तिकरण र आर्थिक विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ साथै उक्त कार्यक्रम गैरसरका संस्था, महिला समूह, आमा समूह आदिवासी जनजाती, दलित सामुदायका समूह संस्थाहरुसंग सहकार्य गरि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
११. बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणाको लागि विभिन्न कार्यक्रम गरिने छ ।
१२. भिन्न क्षमता भएका नागरिकहरुका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
१३. बालविवाह न्यूनीकरणका लागि अभिभावकहरुलाई चेतनामुलक कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा संचालन गरी गाउँपालिकालाई बालविवाह मुक्त गाउँपालिका घोषणा गरिने छ ।
१४. महिला साशक्तीकरण, समानता, आत्मा निर्भरता का लागि आय आर्जन तथा सीपमुलक तालिम तथा कार्यक्रमहरु संचालन गरि महिला क्षमता विकासको लागि थप कार्यक्रमको व्यवस्था गरिने छ ।
१५. घरेलु हिंसा तथा लैंगिक विभेद न्यूनीकरणका गर्न विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१६. बालबालिकाको लगानी योजना एवं बार्षिक गाउँ विकास योजना बमोजिमका कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

शिक्षा र संस्कृति सम्बन्धी नीति:

१. गरीबीको रेखामुनी रहेको कुनै परिवारको सदस्यले माध्यमिक शिक्षामा ः ल्याउने छात्र छात्रालाई प्राविधिक शिक्षा अध्ययनको लागि आर्थिक सहयोग गरिनेछ ।

२. उच्च शिक्षाको लागि गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरूको लागि विशेष छात्र वृत्तिको व्यवस्था गरिने छ ।

३. गाउँपालिका भित्रका शैक्षिक संस्थाहरूको शैक्षिक गुणस्तर सुधार्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४. प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रहरूको पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । यस कार्यमा दातृ निकाय संगको साझेदारीलाई निरन्तरता दिने निति लिइएको छ ।

५. बालमैत्री शिक्षण विधि, निरन्तर विद्यार्थी मुल्याङ्कन जस्ता क्रियाकलापबाट सिकाई उपलब्धी वृद्धि गराउने कार्यलाई अनुगमन द्वारा जोड दिने छ ।

६. विद्यालयहरूमा स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम मार्फत विद्यालयको सरसफाई, भौतिक तथा वातावरण, जोखिम, न्यूनिकरण, स्वास्थ्य, सुरक्षित बनाउने तर्फ विशेष ध्यान दिइनेछ ।

७. शिक्षामा सबैको पहुँच वृद्धिका लागि गाउँपालिका भित्र रहेको शैक्षिक संस्थाहरूको गुणस्तर सुधार गर्नका लागि गाउँपालिका स्तरीय शिक्षक, अभिभावक, विज्ञहरूसँग छलफल गरी आवश्यक कार्यविधी तथा कार्यन्वयनमा जोड दिइनेछ ।

८. यशोधरा गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण सामुदायिक एव धार्मिक विद्यालयहरूमा विद्यार्थी एवं शिक्षकको अनुपात हेरी गाउँपालिका स्तरी शिक्षक कोटा अनुदानलाई थप गरी निरन्तरता दिने छ ।

९. शिक्षकहरूको क्षमता विकास गर्नका लागि नवीनतम शिक्षण विधि, शैक्षिक समाग्री, निर्माण तथा प्रयोग विधी सम्बन्धी समय समयमा उचित कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

११. अनौपचारिक शिक्षालाई कार्यान्वयन गर्न CLC लाई जिम्मेवार बनाइ पूर्ण साक्षर घोषणा गर्ने निती अवलम्बन गरिने छ ।

१२. शिक्षा क्षेत्रमा काम गर्ने संघ संस्था, (NGO, INGO) हरुले कार्यक्रमलाई स्थानीय तह (शिक्षा)बाट अनुमोदन गराई गाउँपालिकाबाट स्वीकृत लिएर मात्र कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्थाको लागु गरिनेछ ।

१३. गरिब जेहेन्दार विद्यार्थीहरू भय रहित वातावरणमा शिक्षा प्राप्त गर्ने अवसरका साथै छात्रवृत्ति प्रदान गरिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१४. नेपालको संविधान बमोजिम मौलिक हकको रूपमा रहेको शिक्षा प्राप्तीको अधिकारलाई अनिवार्य र निःशुल्क कायम गर्न पहल गरिनेछ ।

१५. सामुदायिक एव धार्मिक विद्यालयहरूको आवश्यकता पहिचान गरी विद्यालयको भौतिक संरचना सुधारका लागि नेपाल सरकार एव प्रदेश सरकारबाट आवश्यक पहल गरिने छ ।

१६. उच्च शिक्षालयको स्थापनाको लागि प्रदेश सरकार एवं संघ सरकार सँग आवश्यक पहल गरिनेछ ।

१७. प्रविधिक शिक्षालाई थप व्यवस्थित बनाउदै उच्च शिक्षाको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।

१८। मा.वि. तह का विद्यालय नभएका वडामा मा.वि. तहमा स्तरउन्नति गर्न लागि आवश्यक पहल गरिने छ।

स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति:

१-आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई गुणस्तरमा सुधार गरि क्रमश विशेषज्ञ सहितको सेवा सुरुवात गर्नको लागि नेपाल सरकार एवं प्रदेश सरकार सँग आवश्यक पहल गरिने छ ।

२. संघिय सरकारको नीति अनुसार यसै वर्ष देखि १५ शैयाको अस्पताल संचालन गर्न संघिय सरकार सँग आवश्यक पहल गरिने छ ।

३.स्वास्थ्य सेवा प्रदायक सार्वजनिक नीजि र सामुदायिक संस्थाहरु संग सहकार्य गरि गर्भवति महिला र सुत्केरी तथा नवजात शिशुको स्वास्थ्य सुरक्षा सुनिश्चित गरिनेछ।

४. संचालित बैदौली बथिंग सेन्टर एव गौरी बथिंग सेन्टरलाई निरन्तरता दिइ रंगपुर स्वास्थ्य चौकीमा नयाँ बथिंग सेन्टर संचालनको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।

५.मातृ शिशु सुरक्षा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ।

६.अशक्त ,जेष्ठ नागरिक र बालबालिकाहरुलाई ध्यानमा राखि विभिन्न विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिने छ।

७.आमा र शिशु सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत (सुनौलो १००० दिन) लाई प्रभावकारी रुपमा लागु गरिने नीति लिइएको छ।

८. यस गाउँपालिका भित्र आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र स्थापनाको लाग संघिय सरकार तथा प्रदेश सरकार संग आवश्यक पहल गरिने छ।

९. प्रत्येक वडाका आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य चौकीमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सहित वर्थिड सेन्टरहरु विस्तार गरिने छ । स्वास्थ्य सेवालाई गरीब विपन्न वर्गसम्म प्रभावकारी रुपमा प्रदान गरिनेछ ।

१०. विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषणलाई कार्यन्वयन गर्न S.H.N. KiT Box तथा सामाग्री पुनः व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ।

११. एम्बुलेन्स सेवालाई प्रभावकारी बनाइ थप सेवाको लागि सम्बन्धित निकाय सित मागको लागि पहल गरिने छ ।

११. प्रत्येक वडामा स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१२. महिला स्वास्थ्य स्वय सेविकालाई मासिक रुपमा प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ ।

१३. यस गाउँपालिकामा गठित सम्पूर्ण आमा समूहलाई सुढिणीकरण गरि सक्रिय बैठक गर्नको लागि व्यवस्था गरिने छ ।

१४. बैदौली स्वास्थ्य चौकीमा संचालित प्रयोगशाला सेवालाई निरन्तरता दिने छ साथै गौरी स्वास्थ्य चौकीमा नयाँ प्रयोगशाला सेवाको लागि आवश्यक व्यवस्थापन गरिने छ ।

१५. सुतकेरी सेवा, अशक्त आपंगलाइ जिल्ला भित्रका उच्च स्वास्थ्य सेवा प्रदायक सम्म निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गरिने छ ।

१६. नसर्ने रोग सम्बन्धि व्यपक प्रचार प्रसार एव अभिमुखिकरण गरिने छ ।

१७. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुको लागि जग्गा एव भवनको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।

१८. स्वास्थ्य संस्थाहरुको मापडण्ड अनुसारको भवन निर्माणको काम सुरुवात गरिने छ ।

१९. स्वास्थ्य संस्थाहरुमा निर्धारित आधारभूत स्वा. सेवाहरु दिनका लागि आवश्यक उपकरण, समग्री एव औषधिको उचित व्यवस्था हुने छ ।

२०. No more home delivery कार्यक्रमले यसोधरा गाउँपालिका अन्तर्गतका बसतिहरु घरमै हुने गरेका प्रसुतिहरुलाइ शुन्यमा गराइ सम्भावित विभिन्न संक्रमणका साथै सम्भावित खतरालाइ नियुनिकरण गर्न सहयोग गरिने छ ।

२१. स्वास्थ्य सेवाका तथ्यांकमा गुणस्तर सुधार तथा स्वास्थ्य संस्थास्तरबाट रिपोर्टिग गरिने व्यवस्था गरिने छ ।

कृषि /पशु सम्बन्धी नीति

१. यस गाउँपालिका भित्र रहेका सबै जनताको वाँच्ने आधार कृषि पेशा भएको हुदा कृषि उत्पादकत्व वृद्धि गर्न आधुनिकिकरण र व्यवसायिकरण गर्न प्रदेश र संघिय सरकार संग समन्वय गरी स्थानीय सरकारको स्रोत समेत व्यापक रुपमा परिचालन गर्दै लगिने छ ।

२. सामुदायिक तथा सहकारिमा आधारित कृषि प्रणालिलाई विशेष अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।

३. भूमिको उत्पादकत्व वृद्धि गर्न भु उपयोग नीतिका आधारमा समग्र भूमिको उपयोग मा जोड दिइने छ । सहकारी र सामुहिकखेतिलाई प्रोत्साहन गरीने छ ।

४. अर्गानीक कृषि उत्पादनलाई महत्व दिने गरि अभियान संचालन गरिने छ ।

५. पशुपन्छिजन्य तथा मत्स्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर हुने र निर्यात वृद्धि गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

६. कृषि उत्पादनलाई चाहिने मल, बिउ, उपकरण र अन्य आवश्यक सेवाहरु संघिय सरकार र प्रदेश सरकार संग समन्वय र साझेदारी गरि उपलब्ध गराउने र खाद्य स्वच्छता प्रवर्द्धन गर्न प्रभावकारी नियमनको व्यवस्था मिलाईने छ । कृषकहरुलाई प्रविधि र सीपको व्यवहारिक ज्ञान प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।

७. कृषि विउ विजन बितरणको लागि कृषि डिपो स्थापना गर्न पहल गरिने छ ।

८. चालु आ.व. मा कृषियोग्य जमिनमा सानासिचाइ आयोजनामा लगानि वृद्धि गरीने छ । जनताको सहभागितामा मझौला र ठुला सिचाइ आयोजनाहरु निर्माण गर्न प्रदेश र केन्द्र सरकार संग सहकार्य गर्ने र आगामी ३ वर्ष भित्र सिचाइ नभई कृषि योग्य जमिन बाझो राखे अवस्थालाई निर्मुल गर्ने गरि कार्यलाई अभियानकै रुपमा अगाडी बढाईने छ ।

९. प्रदेश सरकारको एक स्थानीय तह एक कोल्ड स्टोर भन्ने नीति अनुसार गाउँपालिकाको उपयुक्त स्थानमा कोल्ड स्टोर चिस्यान केन्द्रो निर्माण कार्यको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।

१०. कृषि उत्पादनलाई सहज रूपमा बजारको व्यवस्था मिलाउन प्रत्येक हप्ता स्थानीय स्तरमा उत्पादित वस्तुहरू उपलब्ध हुने गरि नया साप्ताहिक हाट बजार तथा संकलन केन्द्रको सम्भाव्यता अध्ययन तथा सम्भाव्यता अध्ययनका आधारमा निर्माण गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।

११. कृषिमा आधारित साना तथा मझौला उद्योग स्थापनाको लागि लाग्ने कर्ताहरू सँग आवश्यक पहल गरिने छ ।

१२. सहकारीलाई बिकास तथा अर्थतन्त्रको महत्वपूर्ण हिस्साको रूपमा बिकास गरि उत्पादन वृद्धि, रोजगारी श्रृजना र वितरणमा तिनको भूमिका बढाईने छ ।

१३. माछा पोखरी निर्माण गरि आय आर्जन वृद्धि गर्ने कृषक समूहहरूको लागि नीजि सरकारी साझेदारी कार्यक्रम अन्तर्गत बिकास गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईने छ ।

१४. व्यवसायिक पशुपालन तथा गोठ सुधार, पशु आहार, नसल सुधार तथा पशु पालनमा आधुनिकीकरण सम्बन्धी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइ विस्तार गरिने छ ।

राजस्व परिचालन एवं अभिवृद्धि सम्बन्धी नीति

१. वार्षिक पेशा व्यवसाय करका दर बमोजिम करदाता पहिचान गर्ने सम्बन्धमा पेशा व्यवसायको प्रकृति अकार एवं ठाँउ र मालपोत कार्यालयको मुल्याङ्कन समेतका आधार लिइने छ । पेशा व्यवसायको प्रतिनिधी मुलक संघ संस्थाहरूबाट गाउँपालिकाद्वारा तोकिएको दरबन्दीका आधारमा पेशा व्यवसायका करदाता प्रष्टयाइ श्रेणी निर्धारण गरी सहयोग सहमतिका आधारमा कर असुली व्यवस्थापनलाई सहज बनाउन प्रतिनिधीमुलक संघ संस्थाहरूको सहकार्यमा कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

२. अपांग असहाय अशक्त दैवी प्रकोप पिडित द्वन्द्व पिडित जेष्ठ नागरिक दलित ६० वर्ष अन्य ७० वर्ष माथिका जस्ता सम्बन्धीत सिफारिस नि शुल्क तथा कार्य प्रकृति अनुसार न्यूनतम राजस्व लिइ कार्यन्वयन गरिनेछ ।

३. पेशा व्यवसाय कर लिदा एउटै फर्मबाट फरक फरक प्रकृतिका व्यवसाय संचालन गरेके हकमा तोकिए बमोजिमको फरक फरक प्रकृतिका व्यवसाय करको दरले हुन आउने रकम जोडी व्यवसाय कर लिइनेछ ।

४. राजस्व संकलन कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन गाउँवासीहरूलाई सेवा सुविधा उपलब्ध गराउदा गाउँपालिकामा भुक्तान गर्नु पर्ने कुनै कर शुल्क दस्तुर बाँकी नरहेको आधारमा करमा आवश्यक छुटको व्यवस्था गरिने छ ।

५. गाउँपालिका द्वारा गर्ने राजस्व सम्बन्धी निर्णय र आर्थिक कारोबारमा पारदर्शिता र सहभागीता प्रवर्धन गरिनेछ ।

६. करमा परदर्शिता कायम गर्नको लागि कर संकलनमा सूचना प्रविधिको उपयोग गरिने छ ।
७. नागरिकता सिफारिस, छात्रवृत्तिको लागि सिफारिस एव औषधिउपचारको लागि सिफारिस निशुल्क गरिने छ ।
८. ३५ दिन भित्र घटना दर्ता गराएमा निशुल्क दर्ता गरिने छ ।
९. गाउँपालिकालाई वुभाउनुपर्ने [आ.व.२०७६।०७७](#) को कर शुल्क महशुल आदि वैशाख मसान्त भित्र वुभाएमा १० प्रतिशत छुट दिने नीति लिइनेछ । घरवहाल कर संकलनलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन लगत संकलन अनुगमन मुल्यांकन गरि कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
१०. आन्तरिक राजश्व अभिवृद्धिका लागि सार्वजनिक निजी साभेदारी अन्तर्गत व्यवसाय कर, पसल घर जस्ता क्षेत्रमा भएको सार्वजनिक निजी साभेदारीमा जोड दिइनेछ ।

वन वातावरण, सरसफाइ तथा खानेपानी नीति

१. जिल्ला वन कार्यालयसंग समन्वय गरि गाउँपालिकाभित्र आवश्यक ठाउँमा वृक्षारोपण तथा तारबारको सुरुवात गरिने छ ।
२. वातावरणीय सरसफाइ सम्बन्धी नीतिहरु अवलम्बन गरी आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।
३. फोहरको उचित व्यवस्थापनमा जोड दिनेछ ।
४. गाउँपालिका भित्र बाढी पहिरो, आगलागी, भुकम्प, हवा हुरी आदी जस्ता प्राकृतिक विपत्ती बाट तुरन्तै राहत कार्य गर्न गाउँपालिका, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल प्रहरी, रेडक्रससंग समन्वय गरि प्राथमिक राहत दीर्घकालिन योजना बनाउन गाउँपालिकामा विपत्त व्यवस्थापन केन्द्र स्थापना गरी उचित व्यवस्थापन गरिने छ ।
५. एक घर एक धाराको नारा अनुरूप योजना निर्माण गरी आवश्यक कार्य आगाडी बढाइने छ ।

यूवा तथा खेलकुद नीति

१. यस गाउँपालिकामा अवस्थित खेलमैदानहरुलाई पहिचान गरी उचित पूर्वाधार व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
२. गाउँपालिका भित्रका वेरोजगार यूवाहरुलाई स्वरोजगार तर्फ प्रोत्साहन गर्न विभिन्न रोजगार सीपमुलक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइ थप विस्तार गरिने छ ।
- ३। गाउँपालिकास्तरी विभिन्न खेलकुद कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने छ ।

उद्योग/ घरेलु उद्योग नीति:

१. बजार क्षेत्रमा उद्योग स्थापना गर्न विभिन्न उद्योगी तथा व्यापारीसंग पहल गरिनेछ ।
२. घरेलु तथा साना उद्योगको स्थापना तथा विकासमा प्रवर्धनमा जोड दिनेछ ।

३.स्थानीय स्रोत साधनमा आधारित उद्योग स्थापना गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।

जनसंख्या, सामाजिक विकाससम्बन्धी नीति:

- १.बालमैत्री स्थानीय शासनमा बाल सहभागीता बालबालिकाको शरीरिक मानसिक विकासका साथै क्षमता विकासलाइ बाल संजाल तथा बाल क्लब गठन साथै उत्कृष्ट विद्यार्थी सम्मान खेलकुद समाग्री वितरण कार्य लाई निरन्तरता दिइदै बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणाका लागि आवश्यक प्रक्रिया आगाडी बढाइने छ ।
२. ७५ बर्ष सम्मका जेष्ठनागरिकहरुलाइ गाउँपालिका स्तरीय विभिन्न क्रियाकलाप गरी सम्मान गरिने छ ।
३. विपन्न, गरिब महिला एवं किशोर किशोरीहरुको लागि आयमूलक एव अनुदान उचित व्यवस्था गरिने छ ।
४. गाउँपालिका भित्रका सक्षम युवायूतिहरुको लागि क्षमता अनुरूप विभिन्न आयमूलक क्रियाकलापको व्यवस्था गरिने छ ।
- ५। गरिबनिवरण कोष सम्बन्धि विभिन्न क्रियाकलापहरुका लागि निति अवलम्बन गरिने छ ।

पर्यटन सम्बन्धी नीति

- १.गाउँपालिका भित्रका धार्मिक संस्कृतिक एतिहसिक सम्पदाहरुको संरक्षण एवं पर्यटकीय स्थलको रुपमा विकास प्रचार प्रसार तथा प्रवर्धन गरिने नीति लिनेछ ।
२. पोखरी एवं ताललाइ सुन्दरीकरण गरि आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरुलाइ आकर्षित गरिने योजना तथा कार्यक्रमको नीति लिइनेछ ।
- ३। पर्यटन पर्वद्धनका लागि फोटो पर्दर्शनि गर्ने छ ।
- ४। मधेशको कला सस्कृतिको समरक्षण गर्न अभियान चलाउने छ ।
- ५। सिमा क्षेत्रका बसिन्दहरुको आपसी सहयोग र सम्बन्ध र सुठिरण बनाउन अभियान चलाउने छ

रोजगार सम्बन्धि निति :

१. वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित, व्यवस्थित, मर्यादित, उपलब्धी मुलक एंवम शोषण रहित बनाउने नीति १) स्थानिय स्तरमा रोजगारीको प्रवद्धनका लागि सार्वजनिक निर्माण कार्यहरुमा सम्भव भएसम्म श्रममुलक प्रविधिको प्रयोग गरी रोजगारी सिर्जनामा जोड दिने नीति लिइनेछ ।
- २) स्थानिय स्तरमा रोजगारी सिर्जना गर्नका लागि संघ र प्रदेश सरकार सँग आवश्यक समन्वय गर्दै रोजागार सेवा केन्द्र र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम लाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ ।
- ३) स्थानिय स्तरमा रोजगारी सिर्जनाका लागि निजी सरकारी र गैरसरकारी क्षेत्र सँग आवश्यक सहकार्य गरी थप रोजगारीको अवसर सिर्जन गरिनेछ ।

- ४) बेरोजगार युवा युवतिहरूका लागि रोजगारमुलक र सिपमुलक तालिमहरू संचालन गरी दक्ष र सक्षम जनशक्ति विकास गरी आन्तरीक रोजगारीको प्रवर्धन र विस्तार गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- ५) रोजगारी सिर्जना सम्बन्धी अध्ययन अनुसंधान गरी रोजगारीको नयाँ क्षेत्र पहिचान गरिनेछ ।
- ६) सबैका लागि रोजगारको प्रत्याभुती हुने खालका कार्यक्रमहरू तय गरिनेछ ।
- ७) बेरोजगार व्यक्तिका लागि बैंक तथा वित्तीय संस्था मार्फत सहूलियतपूर्ण ऋण उपलब्ध गराइनेछ ।
- ८) रोजगार सुचना व्यवस्थापन प्रणालीको स्थापना गरी सम्पूर्ण बेरोजगार व्यक्तिहरूको डाटालाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- ९) वैदेशिक रोजगारीका क्रममा समस्यामा परेका युवायुवतीलाई आवश्यक सहयोग समन्वय परामर्श प्रदान गर्दै आफ्नै गाँउ ठाँउमा परिवार सँगै बसी काम गर्ने वातावरणको सिर्जना गरी सुखी नेपाली र सम्वृद्ध नेपाल को नारालाई साकार बनाउने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- १०) स्थानीयस्तरमा सबैभन्दा बढी रोजगारी दिने निकायलाई उचित पुरस्कारको व्यवस्था सहित सम्मान गरिनेछ ।
- ११) **यशोधरा गाउँपालिकाको अभियान श्रमको सम्मान** कार्यक्रम सबै वडाहरूमा संचालन गरिनेछ ।
- १२) रोजगार प्रवर्धन कार्यक्रम लाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ ।
- १३) बेरोजगारहरूको ज्ञान,सिप,योग्यता,अनुभव र बजारको मागका आधारमा आवश्यक पर्ने सीप विकास तालिमको पहिचान गरी सम्बन्धित तालिम केन्द्रमा सिफारिस गरिनेछ ।

विधायन

१. नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ मा भएको व्यवस्थाहरूको कार्यान्वयनका लागि यशोधरा गाउँपालिकालाई प्राप्त भएको अधिकार क्षेत्र भित्र रहि विभिन्न ऐन, कानून, कार्यविधि, नियमावली तथा निर्देशिका बनाइने छ ।
२. ऐन, कानून, कार्यविधि, नियमावली तथा निर्देशिका बनाउनका लागि सो संग सम्बन्धित विशेषज्ञबाट अध्ययन अनुसन्धान, परामर्श गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरि कार्यान्वयनमा लैजाने छ ।

अन्तयमा यस गाउँपालिकाले दीर्घकालीन सोच उद्देश्य प्राथमिकताका साथ अघि सारेका नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी तथा सफल कार्यान्वयनले गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउन योगदान पुर्याउने कुरामा विश्वास राख्दै नीति, कार्यक्रम तथा बजेटतर्जुमा गर्न सहयोग पुर्याउनु हुने सम्पूर्ण सभाका सदस्यहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारीहरू, बुद्धजिवीहरू,समाजसेवी, शिक्षक प्राध्यापक, राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरू लगायत सबै गाउँपालिका वासीहरू समेतलाई हार्दिक धन्यावाद व्याक्त गर्दै नीति,कार्यक्रम अनुरूप उचित स्रोत साधनका व्यवस्थाको प्रतिद्धता गर्दै यस गाउँपालिकाको“शान्ती सुरक्षा र समावेशी यशोधरा गाउँपालिकाको आर्थिक समाजिक समवृद्धि” भन्ने नारा सफल बनाउन सबैको साथ सहयोग र सहकार्यको आशा र विश्वास राख्दै विदा हुन्छु । **धन्यावाद**

